

Lovforslag nr. L 218

Folketinget 2017-18

Fremsat den 11. april 2018 af justitsministeren (Søren Pape Poulsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige

(Ændring af revisionsbestemmelse)

§ 1

I lov nr. 378 af 6. juni 2002 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (Gennemførelse af FN-konventionen til bekæmpelse af finansiering af terrorisme, gennemførelse FN's Sikkerhedsråds resolution nr. 1373 (2001) samt øvrige

initiativer til bekæmpelse af terrorisme m.v.), som ændret bl.a. ved § 7 i lov nr. 542 af 8. juni 2006 og senest ved lov nr. 673 af 8. juni 2017, foretages følgende ændring:

1. I § 8 ændres »2017-18« til: »2018-19«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2018.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Det påhviler justitsministeren i folketingsåret 2017-18 at fremsætte lovforslag om revision af retsplejelovens § 786, stk. 4, der fastsætter en pligt for teleudbydere til at registrere og opbevare (logge) oplysninger om tele- og internettrafik til brug for efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold, jf. § 8 i lov nr. 378 af 6. juni 2002 om ændring af retsplejeloven mv., som senest ændret ved lov nr. 673 af 8. juni 2017.

Retsplejelovens § 786, stk. 4, udgør – sammen med bekendtgørelse nr. 988 af 28. september 2006 om udbydere af elektroniske kommunikationsnets og elektroniske kommunikationstjenesters registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik, som ændret ved bekendtgørelse nr. 660 af 19. juni 2014 (logningsbekendtgørelsen), der er udstedt med hjemmel i bestemmelsen – de gældende logningsregler. Logningsreglerne indebærer overordnet set, at en række oplysninger om tele- og internetkommunikation skal registreres og opbevares hos teleudbydere, således at politiet og Politiets Efterretningstjeneste (PET) til brug for efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold kan indhente nærmere specificerede oplysninger, som de har brug for i konkrete sager. Det er en betingelse for politiets og PET's indhentelse af oplysninger, at myndighederne i hvert enkelt tilfælde indhenter en retskendelse i overensstemmelse med retsplejelovens almindelige regler om indgreb i meddelelshemmeligheden og edition.

Ved lov nr. 673 af 8. juni 2017 om ændring af retsplejeloven og visse andre love (ændring af revisionsbestemmelse) udså Folketinget revisionen af logningsreglerne til samlingen 2017/18, for at der kunne tages højde for EU-Domstolens dom af 21. december 2016 om de britiske og svenske logningsreglers forenelighed med EU-retten (Tele2-sagen).

Baggrunden for udskydelsen var bl.a., at Justitsministeriet var ved at udrede, hvordan de danske logningsregler kunne tilpasses i lyset af Tele2-sagen, at et centralt element i den udredning var en dialog med de andre EU-lande, at EU-Kommissionen havde tilkendegivet at ville udarbejde retningslinjer for, hvordan medlemsstaterne kunne fastsætte nationale logningsregler i lyset af dommen i Tele2-sagen, og at de gældende logningsregler i retsplejelovens § 786, stk. 4, og logningsbekendtgørelsen ikke ville blive ophævet, før revisionen af logningsreglerne er gennemført.

Kommissionen har imidlertid endnu ikke færdiggjort arbejdet med de nævnte retningslinjer. Ifølge den seneste tilken-

degivelse fra Kommissionen vil retningslinjerne foreligge i løbet af 2018.

Det er efter Justitsministeriets opfattelse afgørende, at udformningen af nye logningsregler sker på et fuldt oplyst grundlag, og at udlægningen af Tele2-dommens konsekvenser sker i fællesskab med de øvrige EU-lande og EU-Kommissionen. Den fælles proces er vigtig for at sikre, at de nye regler holdes inden for EU-rettens rammer, og at politiet og PET samtidig har de redskaber, der skal til for at bekæmpe alvorlig kriminalitet. Desuden vil en fælles tilgang i EU være med til at sikre, at telebranchen ikke pålægges unødige byrder.

Det foreslås på den baggrund, at revisionen af logningsreglerne udskydes til folketingsåret 2018/19.

2. Gældende ret

2.1. Retsplejelovens § 786, stk. 4

Retsplejelovens § 786, stk. 4, blev indført ved § 2 i lov nr. 378 af 6. juni 2002 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (Gennemførelse af FN-konventionen til bekæmpelse af finansiering af terrorisme, gennemførelse af FN's Sikkerhedsråds resolution nr. 1373 (2001) samt øvrige initiativer til bekæmpelse af terrorisme m.v.) (anti-terrorpakke I). Bestemmelsen trådte i kraft den 15. september 2007.

Efter retsplejelovens § 786, stk. 4, påhviler det udbydere af telenet eller teletjenester at foretage registrering og opbevaring (logning) i 1 år af oplysninger om teletrafik til brug for efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold. Justitsministeren kan efter forhandling med erhvervsministeren og energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætte nærmere regler herom.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 378 af 6. juni 2002 (bemærkningerne til § 2, nr. 2 og 3, i lovforslag nr. L 35 som fremsat den 13. december 2001, jf. Folketingstidende 2001-02 (2. samling), Tillæg A, side 879), at retsplejelovens § 786, stk. 4, indebærer en pligt for udbydere af telenet og teletjenester til at registrere både tele- og internetkommunikation.

Det bemærkes, at det i pkt. 1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget er forudsat, at udbydere alene skal logge

oplysninger om trafikdata og ikke om selve indholdet af kommunikationen.

De nærmere regler om logning, herunder hvilke oplysninger udbyderne skal logge, fremgår af logningsbekendtgørelsen, jf. nærmere herom pkt. 2.3.

De nærmere betingelser for, hvornår teleudbyderne skal udlevere oplysningerne til politiet, fremgår af retsplejelovens kapitel 71 og 74 om indgreb i meddelelseshemmeligheden og edition. Det betyder bl.a., at udlevering af oplysningerne i hvert enkelt tilfælde kræver, at der indhentes en retskendelse.

2.2. Revisionsbestemmelsen vedrørende retsplejelovens § 786, stk. 4

I forbindelse med indførelsen af retsplejelovens § 786, stk. 4, blev det fastsat, at bestemmelsen senere skulle revideres.

Efter § 8 i lov nr. 378 af 6. juni 2002 skulle justitsministeren således i folketingsåret 2005-06 fremsætte forslag om revision af retsplejelovens § 786, stk. 4. Baggrunden herfor var ifølge lovens forarbejder (pkt. 3.1.3.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 35 som fremsat den 13. december 2001, jf. Folketingstidende 2001-02 (2. samling), Tillæg A, side 854), at en ordning med pligtmæssig logning af oplysninger om teletrafik til brug for efterforskning og retsforfølgning var en nyskabelse, og at Justitsministeriet fandt det hensigtsmæssigt at evaluere ordningen nogle år efter dens iværksættelse.

Ved § 7 i lov nr. 542 af 8. juni 2006 blev revisionen udskudt til folketingsåret 2009-10. Baggrunden herfor var ifølge lovens forarbejder (pkt. 10.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 217 som fremsat den 31. marts 2006, jf. Folketingstidende 2005-2006, Tillæg A, side 7217), at der i 2006 endnu ikke forelå nogen erfaringer med anvendelsen af retsplejelovens § 786, stk. 4, som – sammen med logningsbekendtgørelsen – først blev sat i kraft den 15. september 2007. Logningsbekendtgørelsens regler gennemførte bl.a. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/24/EF af 15. marts 2006 om lagring af data genereret eller behandlet i forbindelse med tilvejebringelse af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester eller elektroniske kommunikationsnet og om ændring af direktiv 2002/58/EF (logningsdirektivet).

Ved lov nr. 650 af 15. juni 2010 blev revisionen udskudt til folketingsåret 2011-12, således at bl.a. resultatet af en evaluering af logningsdirektivet i EU-regi kunne indgå i overvejelserne i forbindelse med revisionen. Justitsministeriet var endvidere enig med bl.a. Rigspolitiet i, at det ville være hensigtsmæssigt at indhente yderligere erfaring med lognings-

reglerne med henblik på at vurdere behovet for eventuelle ændringer. Der henvises til lovens forarbejder (pkt. 4 i de almindelige bemærkninger, jf. Folketingstidende 2009-10, A, lovforslag nr. L 180 som fremsat den 24. marts 2010, side 7).

Ved lov nr. 573 af 18. juni 2012 blev revisionen udskudt til folketingsåret 2012-13. Revisionen blev oprindeligt foreslået udskudt til folketingsåret 2013-14 under hensyn til, at Kommissionen i tilknytning til offentliggørelsen af en evalueringsrapport om logningsdirektivet havde bebudet et forslag til revision af logningsdirektivet i løbet af 2012. Under behandlingen af lovforslaget i Folketinget blev revisionsbestemmelsen imidlertid ændret, idet et flertal i Folketinget ønskede at fremrykke revisionen til folketingsåret 2012-13. Der henvises til lovens forarbejder (pkt. 5 i de almindelige bemærkninger, jf. Folketingstidende 2011-12, A, lovforslag nr. L 53 som fremsat den 14. december 2011, side 4, og Retsudvalgets betænkning af 31. maj 2012, B, side 3).

Ved lov nr. 635 af 12. juni 2013 blev revisionen udskudt til folketingsåret 2014-15. Baggrunden herfor var ifølge lovens forarbejder (pkt. 5 i de almindelige bemærkninger, jf. Folketingstidende 2012-2013, A, lovforslag nr. L 142 som fremsat den 6. februar 2013, side 5), at Kommissionens tidligere bebudede forslag til revision af logningsdirektivet nu først forventedes fremsat i løbet af 2013 eller eventuelt 2014. Justitsministeriet tilkendegav endvidere i forbindelse med behandlingen af forslaget, at reglerne om logning af oplysninger om internettrafik (sessionslogning) efter ministeriets opfattelse burde revideres i folketingsåret 2014-15, uanset om revisionen af logningsdirektivet måtte blive yderligere forsinket med den konsekvens, at de logningsregler, der byggede på direktivet, ikke kunne revideres i det pågældende folketingsår, jf. besvarelsen af spørgsmål nr. 14 (L 142) fra Folketingets Retsudvalg.

Der blev i folketingsåret 2014-15 fremsat lovforslag om at udskyde revisionen til folketingsåret 2015-16. Baggrunden herfor var ifølge forslaget (pkt. 4 i de almindelige bemærkninger, jf. Folketingstidende 2014-15 (1. samling), A, lovforslag nr. L 193 som fremsat den 29. april 2015, side 5) at afvente en afklaring af, om – og i givet fald hvornår – Kommissionen ville fremsætte forslag om nye EU-regler på området efter EU-Domstolens dom af 8. april 2014 i de forenede sager C-293/12 og C-594/12, Digital Rights Ireland Ltd. Lovforslaget nåede dog ikke at blive vedtaget på grund af udskrivelsen af folketingsvalg den 27. maj 2015.

Ved lov nr. 640 af 8. juni 2016 blev revisionen udskudt til folketingsåret 2016-17. Baggrunden herfor var, at et eksternt konsulentfirma havde foretaget beregninger vedrørende en række anbefalinger, som Rigspolitiet var fremkommet med til brug for revisionen, som pegede på, at omstillingsomkostninger for udbyderne ved at følge anbefalingerne var i omegnen af en milliard kr. Det oversteg efter Justitsministe-

riets opfattelse grænsen for det acceptable. Samtidig havde Justitsministeriet indledt en dialog med en række store udbydere og interesseorganisationer inden for tele- og internetbranchen, og ministeriet fandt det hensigtsmæssigt at fortsætte denne dialog, før revisionen blev foretaget. Der henvises til lovens forarbejder (pkt. 2.2 i de almindelige bemærkninger, jf. Folketingstidende 2015-16, A, lovforslag nr. L 183 som fremsat den 27. april 2016, side 4).

Ved lov nr. 673 af 8. juni 2017 blev revisionen udskudt til folketingsåret 2017-18. Baggrunden herfor var ifølge lovens forarbejder (pkt. 3 i de almindelige bemærkninger, jf. Folketingstidende 2016-17, A, lovforslag nr. L 191 som fremsat den 26. april 2017, side 6-7) navnlig, at Justitsministeriet var ved at udrede, hvordan de danske logningsregler kunne tilpasses i lyset af EU-Domstolens dom i Tele2-sagen, jf. pkt. 2.4 nedenfor, at et centralt element i den udredning var en dialog med de andre EU-lande, og at EU-Kommissionen havde tilkendegivet at ville udarbejde retningslinjer for, hvordan medlemsstaterne kunne fastsætte nationale logningsregler i lyset af dommen i Tele2-sagen.

2.3. Logningsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 988 af 28. september 2006 om udbydere af elektroniske kommunikationsnets og elektroniske kommunikationstjenesters registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik (logningsbekendtgørelsen) er udstedt med hjemmel i bl.a. retsplejelovens § 786, stk. 4. Bekendtgørelsen trådte i kraft den 15. september 2007.

Bekendtgørelsen blev ændret ved bekendtgørelse nr. 660 af 19. juni 2014, hvorved reglerne om logning af oplysninger om såkaldt sessionslogning (logning af en række forbindelsesoplysninger om internettrafik) blev ophævet.

Det fremgår af logningsbekendtgørelsens § 1, at udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester til slutbrugere skal foretage registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik, der genereres eller behandles i deres net, således at disse oplysninger vil kunne anvendes som led i efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold.

Udtrykket »udbyder« skal forstås i overensstemmelse med samme udtryk i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenesters (teleloven) § 2, nr. 1. Det betyder, at alle parter, der på kommercielt grundlag stiller kommunikationsnet eller -tjenester til rådighed for slutbrugere, skal foretage registrering og opbevaring af en række oplysninger. Logningsforpligtelsen påhviler således alene de kommercielle udbydere af kommunikationsnet mv., hvorfor bl.a. en række offentlige myndigheder og institutioner ikke er omfattet heraf. Det gælder bl.a. biblioteker, hospitaler, universiteter og folkeskoler, der på ikke-kommercielt grundlag stiller net eller tjenester til rådighed for eksterne parter (lånere, patienter, studerende mv.).

Logningsbekendtgørelsen finder ikke anvendelse for transport af radio- og tv-programmer og for andelsforeninger, ejerforeninger, antenneforeninger og lignende foreninger eller sammenslutninger heraf, der inden for foreningen eller sammenslutningen udbyder elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester til færre end 100 enheder, jf. §§ 2 og 3.

Efter logningsbekendtgørelsens § 4 skal udbyderne registrere en række nærmere angivne oplysninger om fastnet- og mobiltelefoni samt SMS-, EMS- og MMS-kommunikation. Det gælder bl.a. oplysninger om det opkaldende og det opkaldte nummer, tidspunktet for kommunikationens start og afslutning, og – for så vidt angår mobiltelefoni – den eller de celler og placeringen af de tilhørende master, mobiltelefonen er forbundet til på kommunikationstidspunktet, samt oplysninger om anonyme tjenester (taletidskort). Oplysningerne giver dermed mulighed for, at politiet kan fastslå, hvem der har kommunikeret med hvem, hvornår de har kommunikeret, og hvor de befandt sig på tidspunktet for kommunikationen.

Efter logningsbekendtgørelsens § 5 skal udbyderne registrere visse nærmere angivne oplysninger om en brugers adgang til internettet. Det gælder bl.a. tidspunktet for kommunikationens start og afslutning og oplysninger om den tildelte brugeridentitet (IP-adresse) på det pågældende tidspunkt.

Efter logningsbekendtgørelsens § 6 skal udbyderne registrere en række nærmere angivne oplysninger om brug af udbyderens egne e-mail- og internettelefonitjenester, herunder bl.a. oplysninger om modtagende og afsendende e-mailadresser.

Udbyderne skal i ingen tilfælde registrere eller opbevare indholdet af kommunikation, hverken i forbindelse med telekommunikation, brug af internettet eller brug af udbyderens egne kommunikationstjenester.

Hvis de i §§ 4-6 nævnte oplysninger kan registreres af flere udbydere, skal oplysningerne registreres og opbevares af mindst én af udbyderne, jf. logningsbekendtgørelsens § 7.

Efter logningsbekendtgørelsens § 8 kan registrering og opbevaring af de i §§ 4-6 nævnte oplysninger efter aftale med udbyderen på dennes vegne foretages af en anden udbyder eller af en tredjemand.

De registrerede oplysninger opbevares i 1 år, jf. logningsbekendtgørelsens § 9.

Manglende iagttagelse af logningspligten efter bekendtgørelsen straffes med bøde, jf. logningsbekendtgørelsens § 10.

2.4. EU-Domstolens dom af 21. december 2016 i de forenede sager C-203/15 og C-698/15, Tele2 og Watson m.fl. (om de britiske og svenske logningsregler)

I EU-Domstolens dom af 21. december 2016 i Tele2-sagen udtalte Domstolen bl.a., at artikel 15, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (e-databeskyttelsesdirektivet), sammenholdt med artikel 7, 8 og 11 samt artikel 52, stk. 1, i EU's charter om grundlæggende rettigheder (Chartret), skal fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for en national lovgivning, der med henblik på bekæmpelse af kriminalitet fastsætter en generel og udifferentieret lagring af samtlige trafikdata og lokaliseringsdata vedrørende samtlige abonnenter og registrerede brugere i forbindelse med samtlige midler til elektronisk kommunikation (præmis 112).

EU-Domstolen udtalte i den forbindelse, at en sådan national lovgivning, der navnlig ikke er begrænset til en lagring, som er rettet mod data vedrørende et tidsrum og/eller et geografisk område og/eller en personkreds, derfor overskrider det strengt nødvendige og ikke kan anses for at være begrundet i et demokratisk samfund, således som det er påkrævet i henhold til artikel 15, stk. 1, i e-databeskyttelsesdirektivet sammenholdt med Chartrets artikel 7 (ret til respekt for privatliv og familieliv), 8 (ret til beskyttelse af personoplysninger) og 11 (ret til ytrings- og informationsfrihed) (præmis 106 og 107).

Endvidere udtalte EU-Domstolen, at e-databeskyttelsesdirektivets artikel 15, stk. 1, sammenholdt med Chartrets artikel 7, 8 og 11 derimod ikke er til hinder for, at en medlemsstat vedtager en lovgivning, der som en forebyggende foranstaltning muliggør en målrettet lagring af trafikdata og lokaliseringsdata med henblik på bekæmpelse af grov kriminalitet, forudsat at lagringen af disse data begrænses til det strengt nødvendige for så vidt angår kategorierne af data, der skal lagres, de omhandlede kommunikationsmidler, de berørte personer og den fastsatte varighed af lagringen (præmis 108).

EU-Domstolen udtalte, at en sådan national lovgivning for det første skal fastsætte klare og præcise regler, der regulerer rækkevidden og anvendelsen af en sådan foranstaltning om lagring af data, og som opstiller en række mindstekrav, således at de personer, hvis data er blevet lagret, råder over tilstrækkelige garantier, der gør det muligt effektivt at beskytte deres personlige oplysninger mod risikoen for misbrug. Lovgivningen skal navnlig angive, under hvilke omstændigheder og på hvilke betingelser der i forebyggende øjemed kan vedtages en foranstaltning om lagring af data, hvorved det sikres, at en sådan foranstaltning begrænses til det strengt nødvendige (præmis 109).

Endvidere udtalte EU-Domstolen, at en national lovgivning, der med henblik på forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af grov kriminalitet gør det muligt i forebyggende øjemed at lagre trafikdata og lokaliseringsdata, skal opfylde objektive kriterier, som fastlægger et forhold mellem de data, der skal lagres, og det forfulgte mål. Navnlig skal sådanne betingelser i praksis være af en sådan art, at de faktisk kan afgrænse omfanget af foranstaltningen og følgelig den berørte personkreds (præmis 110).

For så vidt angår afgrænsningen af en sådan foranstaltning, udtalte EU-Domstolen, at den nationale lovgivning skal være baseret på objektive forhold, der gør det muligt at fokusere måltret på en personkreds, hvis data kan afsløre en forbindelse, i det mindste indirekte, til grov kriminalitet, bidrage til bekæmpelse af grov kriminalitet på den ene eller den anden måde eller forhindre en alvorlig fare for den offentlige sikkerhed. En sådan afgrænsning kan endvidere sikres gennem et geografisk kriterium, når de kompetente nationale myndigheder på grundlag af objektive forhold finder, at der i et eller flere geografiske områder er en forhøjet risiko for, at sådan kriminalitet bliver planlagt eller begået (præmis 111).

3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved lov nr. 673 af 8. juni 2017 om ændring af retsplejeloven og visse andre love (ændring af revisionsbestemmelse) udskød Folketinget revisionen af logningsreglerne til samlingen 2017/18 for, at der kunne tages højde for EU-Domstolens dom af 21. december 2016 om de britiske og svenske logningsreglers forenelighed med EU-retten (Tele2-sagen).

Af pkt. 3 i de almindelige bemærkninger til loven, jf. Folketingstidende 2016-17, A, lovforslag nr. L 191 som fremsat den 26. april 2017, side 6-7, fremgår det bl.a. at Justitsministeriet var ved at udrede, hvordan de danske logningsregler kunne tilpasses i lyset af Tele2-sagen, at et centralt element i den udredning var en dialog med de andre EU-lande, at EU-Kommissionen havde tilkendegivet at ville udarbejde retningslinjer for, hvordan medlemsstaterne kunne fastsætte nationale logningsregler i lyset af dommen i Tele2-sagen, og at de gældende logningsregler i retsplejelovens § 786, stk. 4, og logningsbekendtgørelsen ikke ville blive ophævet, før revisionen af logningsreglerne er gennemført.

Kommissionen har imidlertid endnu ikke færdiggjort arbejdet med de nævnte retningslinjer. Ifølge den seneste tilkendegivelse fra Kommissionen vil retningslinjerne foreligge i løbet af 2018.

Det er efter Justitsministeriets opfattelse afgørende, at udformningen af nye logningsregler sker på et fuldt oplyst grundlag, og at udlægningen af Tele2-dommens konsekven-

ser sker i fællesskab med de øvrige EU-lande og EU-Kommissionen. Den fælles proces er vigtig for at sikre, at de nye regler holdes inden for EU-rettens rammer, og at politiet og PET samtidig har de redskaber, der skal til for at bekæmpe alvorlig kriminalitet. Desuden vil en fælles tilgang i EU være med til at sikre, at telebranchen ikke pålægges unødige byrder.

Revisionen af logningsreglerne bør derfor efter Justitsministeriets opfattelse udskydes til folketingsåret 2018-19.

Det foreslås på den baggrund, at revisionsbestemmelsen i § 8 i lov nr. 378 af 6. juni 2002 om ændring af retsplejeloven og visse andre love, som ændret ved § 7 i lov nr. 542 af 8. juni 2006, lov nr. 650 af 15. juni 2010, lov nr. 573 af 18. juni 2012, lov nr. 635 af 12. juni 2013, lov nr. 640 af 8. juni 2016 og lov nr. 673 af 8. juni 2017, ændres således, at revisionen af logningsreglerne skal foretages i folketingsåret 2018-19.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1.

Det bemærkes, at de gældende logningsregler i retsplejelovens § 786, stk. 4, og logningsbekendtgørelsen ikke ophæves, før revisionen af logningsreglerne er gennemført.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at der ikke er nogen bestemt EU-retlig frist for, hvor hurtigt medlemsstaterne skal tage højde for en dom fra EU-Domstolen. Efter EU-Domstolens praksis skal medlemsstaterne blot hurtigst muligt iværksætte foranstaltninger til opfyldelse af en dom.

I den foreliggende situation har sagen vist sig at være for kompliceret til, at arbejdet i EU om konsekvenserne af Tele2-sagen har kunnet afsluttes, og at EU-Kommissionen har kunnet udstede de forudsatte retningslinjer om logning. Der foreligger derfor efter Justitsministeriets opfattelse ikke et tilstrækkeligt oplyst grundlag for gennemførelsen af en revision af logningsreglerne i Danmark på nuværende tidspunkt.

I forlængelse heraf bemærkes, at Højesteret i en dom af 19. januar 2017 i en sag om opfølgning på en dom fra EU-Domstolen om ret til erstatningsferie ved sygdom har fundet, at det var velbegrundet, at de danske myndigheder brugte et års tid på at udrede dommens nærmere konsekvenser og tilvejebringe et fyldestgørende beslutningsgrundlag, herunder ved at undersøge opfølgningen i andre lande på dommen. Først efter at der var udarbejdet et fyldestgørende beslutningsgrundlag, der pegede på, at der skulle foretages en ifølge Højesteret afgrænset og relativ enkel ændring af ferieloven, var de danske myndigheder forpligtet til at fremsætte et lovforslag om at ændre ferieloven hurtigst muligt.

Det bemærkes, at EU-Kommissionen er orienteret om, at Danmark såvel som de øvrige berørte medlemslande oprettholder deres gældende logningsregler indtil videre, hvilket ikke har givet EU-Kommissionen anledning til bemærkninger.

Regeringen vil hurtigst muligt fremsætte et lovforslag for Folketinget om tilpasning af de gældende danske logningsregler.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget har ikke i sig selv EU-retlige konsekvenser. Det bemærkes dog, at det forventes, at der i lyset af EU-Domstolens dom i Tele2-sagen vil skulle foretages nogle tilpasninger af de danske logningsregler, jf. nærmere herom pkt. 2.4 og 3.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 9. februar 2018 til 9. marts 2018 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, HK-Landsklubben Danmarks Domstole, Rigsadvokaten, Foreningen af Offentlige Anklagere, Rigspolitiet, Politiets Efterretningstjeneste, Politiforbundet, HK-Landsklubben for Politiet, Datatilsynet,

Advokatrådet, Bitbureauet, Campingrådet, Danske Advokater, Forbrugerrådet TÆNK, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Ingeniørforeningen IDA, Institut for Menneskerettigheder, Dansk Journalistforbund, Justitia, Rådet for Digital Sikkerhed, Retssikkerhedsfonden, Amnesty International, Retspolitisk Forening, DI, Dansk Erhverv, Dansk Metal, Dansk Energi, HORESTA, Brancheforeningen Teleindustrien, Brancheorganisationen Forbruger Elektronik, Dansk IT,

Foreningen af Danske Internet Medier, IT-Branchen, DI Digital, PROSA, SAM-DATA (HK), Business Software Alliance Danmark, IT-Politisk Forening, KMD, CSC Danmark A/S, TDC A/S, Telenor A/S, Telia A/S, Hi3G Denmark ApS, SE/Stofa, Lejernes LO, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Dansk Magisterforening, Danmarks Restauranter og Cafeer, Danhostel og KLID.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget har ikke i sig selv EU-retlige konsekvenser. Der henvises til pkt. 8.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering /Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Ifølge § 8 i lov nr. 378 af 6. juni 2002, som senest ændret ved lov nr. 673 af 8. juni 2017, skal justitsministeren i folketingsåret 2017-18 fremsætte forslag om revision af retsplejelovens § 786, stk. 4, om teleudbyderes registrering og opbevaring (logning) af oplysninger om teletrafik til brug for efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold.

Med den foreslåede bestemmelse udskydes denne revision til folketingsåret 2018-19.

Der henvises til pkt. 3 i de almindelige bemærkninger i lovforslaget.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2018.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov nr. 378 af 6. juni 2002 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertredere til Finland, Island, Norge og Sverige (Gennemførelse af FN-konventionen til bekæmpelse af finansiering af terrorisme, gennemførelse FN's Sikkerhedsråds resolution nr. 1373 (2001) samt øvrige initiativer til bekæmpelse af terrorisme m.v.), som ændret bl.a. ved § 7 i lov nr. 542 af 8. juni 2006 og senest ved lov nr. 673 af 8. juni 2017, foretages følgende ændring:

§ 8. Justitsministeren fremsætter i folketingsåret 2017-18 forslag om revision af retsplejelovens § 786, stk. 4, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 3.

1. I § 8 ændres »2017-18« til: »2018-19«.